

Sant Gadge Baba Amravati University Amravati

Faculty – Humanities

Board of Studies: Marathi

Subject- Marathi

Ph. D. Degree – Course Work

अभ्यासक्रम (Syllabus)

Course Name - संशोधन पद्धती / Research Methodology

Program	Type of Course	Credits	Total Teaching Hours Per week	Total Teaching Hours	Exam Duration	Evaluation	
						Max Mark	Mini Marks
Ph. D Course Work संशोधन पद्धती	Theory-I	2	2	Total=30	2 Hrs.	50	25

Course Objectives: /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	विद्यार्थ्यांना— 1.संशोधनाची संकल्पना व स्वरूप समजून देणे. 2.मराठी साहित्य व भाषाशास्त्रातील संशोधन परंपरेची ओळख करून देणे. 3.संशोधन समस्या निवडण्याचे कौशल्य विकसित करणे. 4.विविध संशोधन पद्धतींचा वापर करता येणे. 5.संदर्भलेखन, उद्धरण व संशोधन नीतिमत्ता समजावून देणे. 6.संशोधन प्रबंध लेखनासाठी सक्षम बनविणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	विद्यार्थ्यांना— 1.संशोधनाची संकल्पना व स्वरूप आकलन होईल. 2.मराठी साहित्य व भाषाशास्त्रातील संशोधन परंपरेची ओळख होईल. 3.संशोधन समस्या निवडण्याचे कौशल्य विकसित होईल. 4.विविध संशोधन पद्धतींचा वापर करता येईल. 5.संदर्भलेखन, उद्धरण व संशोधन नीतिमत्ता यांचा परिचय होईल.. 6.संशोधन प्रबंध लेखनासाठी तो सक्षम होईल .

Unit	घटक / उपघटक	अध्यापन तास
Unit-I प्रकरण १ :	संशोधनाची संकल्पना व स्वरूप संशोधन : अर्थ, व्याख्या व उद्दिष्टे, संशोधनाचे प्रकार मूलभूत व उपयोजित संशोधन, गुणात्मक व परिमाणात्मक संशोधन आंतरविद्याशाखीय संशोधन, मराठी साहित्य संशोधनाचा इतिहास मराठी भाषाशास्त्रीय संशोधनाची परंपरा	8 तास
Unit-II प्रकरण २	संशोधन पायऱ्या व आराखडा संशोधन विषयाची निवड, संशोधन समस्या निश्चिती पूर्व साहित्य आढावा, गृहीतक (Hypothesis) संशोधन उद्दिष्टे, संशोधनाची व्याप्ती व मर्यादा, संशोधन आराखडा तयार करणे	8 तास
Unit- III प्रकरण 3	साहित्य संशोधनाच्या पद्धती ऐतिहासिक पद्धत, तुलनात्मक पद्धत, विश्लेषणात्मक पद्धत, समीक्षात्मक पद्धत, लोकसाहित्य संशोधन, महानुभाव साहित्य संशोधन पद्धती, पाठ चिकित्सा भाषा संशोधन पद्धती वर्णनात्मक, ऐतिहासिक, समाजभाषा बोलीभाषा संशोधन, क्षेत्रीय सर्वेक्षण प्रश्नावली, मुलाखत, निरीक्षण, भाषिक माहितीचे संकलन, माहितीचे वर्गीकरण व विश्लेषण,	7 तास
Unit- IV प्रकरण 4	संशोधन साधने - संदर्भग्रंथ, नियतकालिके, शोध प्रबंध, ई- स्रोत संशोधन लेखन व संशोधन नीतिमत्ता संदर्भग्रंथसूची, उद्धरण पद्धती, तळटीपा, सारांश लेखन संशोधन लेख लेखन, Plagiarism (वाङ्मयचौर्य), AI साधनांचा जबाबदारीने वापर संशोधनातील नैतिक मूल्ये	7 तास

संदर्भग्रंथ :	१) वाङ्मय संज्ञा-संकल्पना कोश, (टीप: संशोधन) संपा.: प्रभा गणोरकर, वसंत आबाजी डहाके आणि इतर, ग. रा. भटकळ फाऊंडेशन, मुंबई. प्र. आ.: डिसेंबर २००१/१९२३, पुनर्मुद्रण : २०१३/१९३५. २) मराठी वाङ्मयकोश खंड चौथा समीक्षा-संज्ञा (टीप : संशोधन), समन्वयक संपा.: विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२. ३) भारतीय समाजविज्ञान कोश, खंड ६ पूर्ववर्णी खंड, (टीप: संशोधन) संपा.: स. मा. गर्गे, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे. प्र. आ. ऑगस्ट २०१७. ४) संशोधन : पद्धती, प्रक्रिया व अंतरंग, डॉ. दु. का. संत, पुणे विद्यार्थी गृह प्रकाशन, पुणे. ५) शोधनिबंधाची लेखनपद्धती, स. गं. मालशे (सुधारित आवृत्ती संपादन मिलिंद मालशे), लोकवाङ्मय गृह, मुंबई, सहावी आवृत्ती, २०१४. ६) भाषा व साहित्य संशोधन (खंड १, २, ३), संपा. वसंत जोशी, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे. ७) मराठी संशोधन विद्या, उषा मा. देशमुख, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, १९९४. ८) संशोधन सिद्धांत आणि पद्धती, सदा कऱ्हाडे, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई, १९९७. ९) साहित्यसंशोधन : वाटा आणि वळणे, डॉ. सुधाकर शेलार, अक्षरवाङ्मय प्रकाशन, पुणे, २०१९.
---------------	--

मूल्यमापन / Evaluation	
अभ्यास घटकाच्या आधारे -आराखडा तयार करणे = 20 गुण	
शोध निबंध लेखन = 10 गुण, सेमिनार सादरीकरण = 10 गुण, मौखिक परीक्षा = 10 गुण	Total 50